

DOHODEK IZ VZAJEMNIH SKLADOV (3. 6. 2005)

Pojasnilo DURS, št. 42405-29/2005, 3. 6. 2005 (velja do 31. 12. 2005)

Zavezanec navaja, da je državljan Republike Slovenije in že pet let živi in dela v Švici. Tam ima sklenjeno delovno razmerje za nedoločen čas. Kakor navaja, v Švici izpolnjuje in oddaja davčno napoved, v kateri mora prijaviti vse dohodke, pa tudi lastnino, ki jo ima izven Švice. Stalno prebivališče ima prijavljeno v Republiki Sloveniji in ima slovenski potni list. V Sloveniji do sedaj ni izpolnjeval dohodninske napovedi, saj je v Sloveniji prejel le manjši znesek dividend in 1500 SIT katastrskega dohodka. Glede na to, da bi v prihodnje želel denar vlagati v vzajemne sklade oziroma delnice v Sloveniji, ga zanima način njihove obdavčitve in to, ali mora plačevati davek v Sloveniji, če delnice oziroma točke vzajemnega sklada proda pred potekom treh let in takrat, ko:

- denar naloži v vzajemne sklade v RS;
- denar naloži v vzajemne sklade ali delnice v drugih državah, na primer Romuniji, Hrvaški, BiH, prek slovenskega posrednika in denar nakaže prek slovenske banke;
- denar naloži v vzajemne sklade in delnice v tujini in posel sklene prek švicarskega posrednika in prek švicarske banke tudi nakaže plačilo.

V nadaljevanju pojasnjujemo:

Po določbi 4. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 17/05 - UPB1), v nadaljevanju: ZDoh-1, je zavezanec in zavezanka za dohodnino fizična oseba (v nadaljevanju: zavezanec).

Rezident in rezidentka (v nadaljevanju: rezident) je zavezan za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki imajo vir v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: Slovenija) in od vseh dohodkov, ki imajo vir izven Slovenije. Nerezident in nerezidentka (v nadaljevanju: nerezident) je zavezan za plačilo dohodnine od vseh odhodkov, ki imajo vir v Sloveniji (5. člen ZDoh-1).

Zavezanec je rezident Slovenije v kateremkoli času v davčnem letu, če v tem času izpolnjuje katerega od pogojev, navedenih v 6. člena ZDoh-1.

Na podlagi navedb in na podlagi 6. člena ZDoh-1 velja za rezidenta Slovenije, ker ima v Sloveniji uradno prijavljeno stalno prebivališče.

Med Republiko Slovenijo in Švico je sklenjena konvencija o izogibanju dvojnega obdavčevanja v zvezi z davki na dohodek in premoženje (MP-št. 15/97), v nadaljevanju: konvencija, in se uporablja za osebe, ki so rezidenti ene ali obeh držav pogodbenic.

Različni pogoji, ki jih države uporabljajo pri opredeljevanju statusa rezidenta, se lahko prekrivajo in vodijo k dvojnemu rezidenstvu osebe. Zato je izrednega pomena 4. člen konvencije, ki vsebuje pravila določanja rezidenstva osebe v samo eni državi pogodbenici takrat, ko oseba velja za rezidenta v obeh državah pogodbenicah v skladu z notranjima zakonodajama držav.

4. člen konvencije določa:

1. Za namene konvencije izraz "rezident države pogodbenice" pomeni katerokoli osebo, ki mora v skladu z zakoni te države pogodbenice plačevati davke zaradi svojega stalnega prebivališča, prebivališča, sedeža uprave ali kateregakoli drugega kriterija podobne narave.
2. Kadar je v skladu z določbami prvega odstavka posameznik rezident obeh držav pogodbenic, se njegov status opredeli:
 - velja za rezidenta države pogodbenice, kjer ima stalno prebivališče; če ima stalno prebivališče v obeh državah pogodbenicah, velja za rezidenta države

- če države, v kateri ima središče svojih vitalnih interesov, ni mogoče določiti ali če nima na voljo stalnega prebivališča v eni ali drugi državi, velja, da je rezident države, v kateri navadno prebiva;
- če ima svoje običajno prebivališče v obeh državah ali v nobeni od njiju, velja za rezidenta države, katere državljan je;
- če je državljan obeh držav ali nobene od njiju, pristojni organi držav pogodbenic razrešijo to vprašanje s skupnim dogovorom.

- pri kvalificiranem vzajemnem skladu kot dohodek z odsvojitvijo ali vnovčitvijo investicijskega kupona ali z izplačilom sorazmernega dela likvidacijske mase pri likvidaciji vzajemnega sklada iz dela dohodka v obliki iztrženih dobičkov pri naložbah vzajemnega sklada, pod pogojem, da ima imetnik investicijski kupon v lasti več kakor tri leta,
- pri kvalificiranem vzajemnem skladu kot dohodek z odsvojitvijo ali vnovčitvijo investicijskega kupona ali z izplačilom sorazmernega dela likvidacijske mase pri

likvidaciji vzajemnega sklada iz dela dohodka v obliki iztrženih dobičkov pri naložbah vzajemnega sklada (3. točka tretjega odstavka 81. člena ZDoh-1) se ne plača, če je imetnik investicijski kupon pridobil v postopku obveznega preoblikovanja pooblaščne investicijske družbe ali investicijske družbe, ki je nastala iz pooblaščne investicijske družbe, v vzajemni sklad oziroma v postopku obvezne oddelitve dela sredstev pooblaščne investicijske družbe v vzajemni sklad, in to z zamenjavo delnic pooblaščne investicijske družbe ali delnic investicijske družbe, ki je nastala iz pooblaščne investicijske družbe, pridobljenih v procesu lastninskega preoblikovanja podjetij v skladu s predpisi, ki urejajo lastninsko preoblikovanje podjetij (83. člen ZDoh-1).

Kvalificirani vzajemni sklad je :

1. vzajemni sklad, ki ga upravlja družba za upravljanje s sedežem v Republiki Sloveniji na podlagi dovoljenja Agencije Republike Slovenije za trg vrednostnih papirjev za upravljanje vzajemnega sklada;
2. vzajemni sklad, ki ga upravlja družba za upravljanje druge države članice EU in katerega poslovanje je usklajeno z Direktivo o investicijskih skladih, pod pogojem, da se v roku in na način, določen z zakonom, ki ureja davčni postopek, opredeli kot kvalificiran vzajemni sklad in izpolnjuje vse pogoje, predvsem glede poročanja imetnikom investicijskih kuponov o vrsti razdeljenega ali doseženega dohodka in glede poročanja davčni upravi, kakor je predpisano z zakonom, ki ureja davčni postopek.

Obdavčljivi dohodek vzajemnih skladov opredeljuje 81. člen ZDoh-1:

1. dohodek, ki ga zavezanec doseže na podlagi delitve čistega dobička vzajemnega sklada;
2. dohodek, ki ga zavezanec doseže na podlagi delitve prihodkov vzajemnega sklada v obliki:
 - o obresti,
 - o dividend,
 - o iztrženih dobičkov pri naložbah,
 - o drugih prihodkov;
3. dohodek, ki ga imetnik investicijskega kupona doseže z:
 - o odsvojitvijo investicijskega kupona vzajemnega sklada;
 - o vnovčitvijo investicijskega kupona vzajemnega sklada;
 - o izplačilom sorazmernega dela likvidacijske mase ob likvidaciji vzajemnega sklada.

Dohodek, ki ga zavezanec doseže pri kvalificiranem vzajemnem skladu z odsvojitvijo ali vnovčitvijo investicijskega kupona vzajemnega sklada ali z izplačilom sorazmernega dela likvidacijske mase pri likvidaciji vzajemnega sklada, se razdeli na:

1. del dohodka v obliki obresti,
2. del dohodka v obliki dividend,
3. del dohodka v obliki iztrženih dobičkov pri naložbah vzajemnega sklada,
4. del dohodka v obliki drugih prihodkov.

Po določbi 3. točke prvega odstavka 86. člena ZDoh-1 za kapital veljajo vrednostni papir in deleži v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja, ki niso del pretežnega lastniškega deleža iz 2. točke tega odstavka, če je bila odsvojitev opravljena pred potekom treh let od dneva, ko je bil vrednosti papir ali delež pridobljen.

Iz navedenega izhaja: če zavezanec (rezident ali nerezident) odsvoji vrednostne papirje in deleže v gospodarskih družbah, zadrugah in drugih oblikah organiziranja, ki niso del pretežnega lastniškega deleža iz 2. točke tega odstavka, po poteku treh let od dneva, ko

je bil vrednosti papir ali delež pridobljen, po ZDoh-1 ne velja za kapital in dobiček iz kapitala se ne ugotavlja.